

Megjelenik

minden kedden.

A közlemény részét illető közlemények a szerkesztőhöz (Koröcs-utca, 16. sz.) intézendők.

Bérmunkálatokat nem fogadjunk el.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési feltételek:

Egész évre . . . . . 6 frt
Fél évre . . . . . 3 " 50 kr.
Negyed évre . . . . . 1 " 50 kr.

HIRDETÉSEK DÍJA:

öt hasábos petit sor . . . . . 5 kr.

NYILTÉR:

három hasábos petit sor . . . . . 15 kr.

KASSA és VIDÉKE

Politikai és vegyestartalmu hetilap.**A szépesi gazdasági egyesület közlönye.**

Az előzetési pénzek és hirdetői díjak,

átalában a lap anyagi részét illető közlemények a Kassa-hivatalhoz (Pannónia könyvnyomda és kiadó-részvénytársaság) intézendők.

Hirdetményeket elfogad:

Hannasstein és Vogler Budapeston, Bécsben, Berlinben, Münchenben, majnai Frankfurtban, Stuttgartban, Hamburgban és Bernben. **Mossa Rudolf** Bécsben, Prágában, Münchenben, Hamburgban, Nürnbergben, majnai Frankfurtban, Straßburgban, Berlinben, Zürichben, Borzobán és Nürnbergben. **Lang L.** nemzetközi hirdetői irodája Budapeston. **A délnémet hird. iroda** Stuttgartban. **A Jägerfeld könyvkereskedés** Frankfurtban. **Schlöte E.** Bremában. **Fort Jenő** Lipcsében.**Baloldali fogalomzavar.**

— „A törvényhozás sok jó törvényt hozhat, ha hivatásának magaslatán áll és jól tudja beosztani teendőit, de nem regenerálhatja magát a nemzetet; nem szüntetheti meg a felburjánzott fogalomzavart; nem alakíthatja át az elszármított társadalmat. Pedig főleg ebben van a mi veszedelmünk. Ezt csak mindnyájunk vállaltett közreműködése eszközölheti. Elénk érdeklődés a közügyek, tisztelet a törvény s annak képviselői iránt; munka, szorgalom, józanság, kiartás — a családi- és társaséletben: ez amit elérnünk kell.

Tegyen ez irányban mindenki annyit, amennyit megtehet.

Hasson, buzdítsón szünetlen s Magyarország nagyobb és boldogabb lesz mint valaha.

Igy szól az országgyűlés befejeztével választóihoz intézett beszámoló beszédében azon gyűlés egyik általánosan dicsért kitűnősége, kit mint ilyet a szabadelvűpart tagjai között tisztelünk s ki az új országgyűlés tagjává is legközelebb megválasztott.

Közöljük e jelentékeny nyilatkozatokat, mert — mintha csak szívünk mélyéből lennének merítve, úgy adják vissza és tüntetik föl álláspontunkat, meggyőződésünket. Ezt jobban, szebben, a lelkesedés hatásosabb hangján a magunk csekélységében nem lettünk volna kifejezni, elmondani képesek.

Közöljük, mert kiindulásunk pontját ez alkalommal is azok szolgáltatják. —

„Általános fogalmak és nagy önhittség minden időben veszélyesek országokra nézve.”

Mintha csak hazánk jelen zilált viszonyait tartotta volna a nagy Göthe szemelőtt amidőn ebbeli meggyőződésének a mondott szavakban kifejezést adott.

Igen! veszélyesek az általános fogalmak, mert kiki saját érdekei, szíve vágyai szerént idomítja annak tartalmát; érdemnyébe ülteti át saját egyéniségét és mind-ennek következményei után törekedve idegen érdekek sértőjévé, a szükséges consolidatio meglatatójává, létesítése akadályává lesz s csaknem lehetetlenné teszi az ezerek által óhajtott siker kivívhatását.

A szabadság révén igen sokan — minden kellő előkészület nélkül szabadon akarnak mozogni — ezt nevezik függetlenségnek — az eszmék, de egyuttal a gyakorlat világában is s azt hiszik, képzeldőtehetőségekben könyök-kedvük szerént alkotott phantastikus elvekhez fogják alkalmazhatni a társas, az állami lét logikai követelményü jelenségeit, viszonyait.

Ez önámítás, e rajongás, mondhatnók önhittségi fanatizmus hazánk politikai pártjai között legnagyobb mértékben a baloldali ultrák soráiban mutatkozik kézzelfoghatólag.

Különbön nem is esod! Hiszen bányan vannak, kik még csak azov éles s épen azért szükségképp feltűnő különbséget sem vehetik észre, mely a közviszonyokat a magánjogiak osztályaitól határolja el! Készek a sorompóba lépni s égre földre esküdözve állítani, hogy a boldogság, a közjólet a közkérdéseknek magánjogi szempontok szerént való megítélése s eldöntése utján fognantositathók. Hogy a közviszonyokat mint magánjogiakat — nemcsak szabad, de kell is felfognunk! Kérkedve ütök meg kardjokat, mondván: „ez alphája a jogtudomány-nak, a politikának.” Mintha az állam az egyénnel szemben képzeltető volna az egyeséhez mindenben hasonló összeköttetésben. —

„Tessék a Henszelmanna esett s Langnak jutott szavazatokat összevetni Juhásznak a független választók által beadott szavazatával és megítélni: Kassa város mely osztályát fogja Juhász Mihály az országgyűlésen képviselni!”

Igy olvastam ez ígéket az „A.-k. Közlöny” 27. számának hasábjai egyikén. —

Ugyan miért nem vette le a következetes cikkíró e nyilatkozatot további következményeig?

Miért nem fejtette ki annak magánjogilag szükségképpen benne levő folyományát is?

Ha már megítélésre appellálnak: melyik osztályt képviseli a népeknek a népképviselő. — vindicalhatták volna maguknak a jogot: megtámadni mindazon cselekvényt, melyekhez az előttök erkölcsileg legyőzött képviselő majdan — mint a kisebbségnek nem-mandatarusa — az országgyűlésen meggyőződésével, szavazatával járuland.

Mondják talán: „Ah, ez badarság; ez lehetetlen! A többség választotta s a közjogi törvény a kisebbségnek a többség előtti meghajolását rendeli!” És igazok van. Igen! De mihielyt ez így áll és másképp nem állhat: a többség ténye okvetlenül hatással van a kisebbségre s így a megválasztott képviselő az egésznek, a többségnek úgy, mint a kisebbségnek egyelőn képviselője. Mi végre ekkor az odavetett tessék megítélni: Kassa város mely osztályát fogja Juhász Mihály az országgyűlésen képviselni.

How now! a rat! —

Nincs másképp, ha magának a szónak: „népképviselő” etymologicus értelményét vizsgáljuk. A képviselő azért népképviselő, hogy ne csak küldőt, de nem-küldőt is, a választó-kerületeket mind, szóval, képviselje az egész országot.

Mindenestre furcsa bogár aztán, jobban mondvá furcsa teremés — nem a következetlenség, de aki a következetlenség miatt leckeztetni akar akkor, amidőn az alkotmányos élet legprimitívebb fogalmának tartalmi köre iránt következetesen tisztában lenni önnönmagával — nem képes.

Hát a pártbeli önhittségnek lehet-e frappansabb példája mint a következő dithyramb-törredék „Eh! Önök ott a „szabadelví” humberg-párton nem ismerik az őzetenel hazafiság vesztalángját, ha azt képzelik, hogy mert önöknek sikerült elámitani egy országot semmitmondó frázisaikkal, nagy számuk sulyával megfőjthatták azon bátor kis gardát is, melynek szennytelen zászlójára „1848” van írva: Si fractus illabatur orbis. Az elvek hívei nem alkuszunk.”

„Franciaországban 5 ember képviselte a nemzetet, azért kellett később bekövetkezni Sedannak”

Baculus in angulo — ergo pluet!

„Általános fogalmak, nagy önhittség minden időben veszélyesek országokra nézve.”

A budai károsultak javára összeggyűjtött 471 frtnyi összeget szerkesztőségünk az itt következő levél kíséretében küldte meg Ráth Károly polgármester ur ó mlgának s arra e hó 16-án az ugyanesak alább közlött levelet kaptuk.

Nagyságos főpolgármester ur! A mult hó 26-i vihar-és vízárkoztza fővárosi szerencsétlenség részvértre indította egész Magyarországot. Lehetetlen volt a károsult szerencsétlenség iránt a felebarát szeretetenek nem nyilatkozni! Egy indítvány kellett csak — s a rokonszervnek tettekben való megtestesülése valóságga lón. Szabadelvűpárti követjelöltünk megválasztásakor egyik polgártársunk, a lelkes Hegedüs Lajos, gyógyszerész, miután követünk tiszteletére barátságos, szerény vacsora kedvéért a Schifbeck-féle vendéglőben összeggyűltünk volna, fölszóalt a fővárosi szerencsétlenség támogatása ügyében. Néhány perc alatt nagyobb összeg gyűlt egybe. A gyűjtés nevezett s még mások által is folytatattán, e napiglan összesen 471 frtnyi eredményt tüntet vala föl Midőn ez összeget e soraimmal egyidejűleg feladott postulatvány közvetítésével az adakozók nemes feladatának megfelelő felhasználás végett Nagyságod kezébe juttatni bátorokodnám, — kérve, hogy magam igazolhatása kedvéért nekem ez összegről nyugtatványt küldeni méltóztassék, — mely tisztelettel kegyeibe ajánlottan maradok Kassán, 1875. július 6-án Nagyságod alázatos szolgálja dr. Klekner Alajos, jogtanár, mint a „K. és V.” című hetilap szerkesztője.

Tekintetes Dr. Klekner Alajos jogtanár urnak, mint a „K. és V.” című hetilap szerkesztőjének Kassán. — F. évi július hó 6-án kelt igen becses levelét, melynek képesében a f. évi június 26-iki vihar által károsult budapesti (budai) lakosok felsegélésére gyűjtött 471 frt, azaz négyszázhetvenegy forintnyi összeget megküldeni méltóztatott, volt szerencsém kezemhez venni. Midőn tekintetességének ezen nemesszívü s áldozatkész adományáért szerencsétlen polgártársaink nevében a fővárosi hatóság mélyen érzett halaját és köszönetét kifejezném, egyuttal van szerencsém értesíteni, hogy a fentebbi összeget késedelem nélkül az ez ügyben alakult hatóság és polgári segélybizottság rendelkezésére bocsátottam s intézkedés történt, hogy ezen adomány s a többi segélyadományokkal együtt a károsultak közt méltányos arányban azonnal kiosztassék. Fogadja tekintetességem ísmételve halám és köszönetem kifejezését. Budapestem, 1875. július hó 12-én. Ráth Károly, főpolgármester.

Városi élet.

Az 1875. évi július 8-án és 12-én tartott közgyűlések tárgyai: A néhai V. Ferdinánd császár és m. kir. ő Felsége elhalálása fölötti gyászintézkedések tárgyában kelt belügyminiszteri rendeltet tudomásul vétetett. Ezuttal a polgármester a boldogult felségét a 10-én tartandó gyászisteniztetőre a bizottságot meghívja s ugyan annak indítványa folytán még e közgyűlésből ő Felségéhez, a királyhoz, hódolatjeljes részvét-irat intézetett. — Az új választási lajstrom szerent elküldött I. II. választó-kerületbeli választók két példányban bemutatott névsora tudomásul vétetett. — A helybeli nöegylet 3 öl fa díjmentes kiadása iránti kérvényének hely adatott. — A toronyór-tűzorségi szolgálati szabály elfogadtattott. — Az adókiivetési és felszólamlási bizottságból Balázs M. Schvarcz V., Szilcz I. és Várjon G. b. tagok — a város részéről: Fink K. és Velez. J. tanácsnokok lettek kiküldve. — Kassay György és Holaczki Tamás kassai lakosoknak a polgári jog adományoztatott. — A dömés-szeretnek eddig kiszolgáltatni szokott terményváltás kiadását elrendelő min. rendelet ellen a Demeter T. által az országgyűléshez intézendő sérelmi panasz tárgyában tett indítvány eljettett. — Onderik Andrasnak a háza mellett levő haszonvehetetlen városi tulajdont képező 263 □öl terület, az építkezési jogosultság kizárásával, ölenként 30 krjával eladatni határozottatott. — A városi földszinti 3 bolt Maurer Adolfnak bérbé adatott. — Az üresedésben volt két irnok állomásra Halász Mihály és Pásztor István választattak meg. — A bankói fürdő körül levő zöld-galyas fának ölfába lett vágatása tárgyában a polgármesternek a hozzá intézett interpellatőra tett nyilatkozata tudomásul vehető nem lévén, napi rendre tüzetett. — A magyar orvosok és természetvizsgálók által az ezidőn Előpatakon tartandó XVIII. nagygyűlésre szóló meghívó-levél tudomásul vétetvén, a jelentkezők részére szükségendő meghatalmazás kiállításával a polgármester bizatot meg. — A létesítendő zene-egylet támogatása iránti kérelem folytán határozottatott, hogy alakulása esetére a színházi igazgató a zene-egylet zenekarának elfogadására köteleztessék; a székesgyházi zenére fordított díjon kívül e célra 450 frt. segély szavaztatott meg s a számverőség utasítva lón, hogy a budgetbe e címen 1800 frtot előlegeyzen. — A Mislóka községgel kötött urbéri egység jóváhagyatott. — Huber Károly mértékhitelositőnek vizsgálatával céljából 50 frt uti-költés tététtel folyórá. B. P.

Egy kis zaj a közgyűlésen.

Az e hó 8-án tartott városi törvényhatósági bizottsági közgyűlés különös jelenetnek volt színhelye. Hegedüs Lajos interpellálta a főkapitányt: miért kért ellene a kir. ügyészségnél a Rohács-féle önmérgezés folytán szigorú vizsgálatot, holott meg kellett győződve lennie, mikép a mérég nem

az ő gyógyszerárából került ki, — miután a városi főorvos előtt mindez nagyon ismeretes volt.

Egyéni becsület, polgári feddhetlenség szempontjából e föllépés jelentőségét nem kellene félreismerni — és még kevésbé volna szabad *roszakarattól*, vagy *novetség kedvéért* félremagyarázni. Mert ugyan hol keresen a legbecesebb sajtóság, a polgári kötelességérzet és becsület oltalmát, ha nem polgártársai képviseleténél, kivált ha az a képviselet végrehajtó közegéi egyike részéről van fenyegetve *habár csak képzelt sérelemmel is*.

A felszólalás, a hang, a netaláni kifejezések ellen, igaz, lehet egyes esetekben kifogást emelni — de nem az *elv ellen*, nem kivált *autonómikus intézmények korában*. Továbbá még ha kifogást emelnék sem kell egészen abstrahálni a konkrét viszonyoktól, a helyzetektől, amilyen az valóban lenni szokott egyes alkalmokor.

Demosthenes-hez, a híres görög szónokhoz bekapogtatott egyszer egy athéni polgár. kérve: vegye oltalma alá azon ember ellen, ki vele rosszul bánt. Higgadtan beszélt el a bántalmakat, melyeket a panaszos a sértőtől szenvedett. Demosthenes azzal válaszolt, hogy megjegyezte miképp: „nincs az egész dologban semmi.” „Hogyan! — riadt föl erre a panaszló — én nem vagyok megsértve? Engem nem bántalmaztak?” „Igen — mondá Demosthenes — most már elhiszem; most már valóban sértett ember hangját hallottam.”

E jelenet a nagy ember életéből sokat megmagyaráz. Fényt vet ez a Hegedüs interpellációjára is és fölvilágosítja az ő helyzetét.

Egyről mindenesetre meg vagyunk győződve és meg van mindenki, ki Hegedüs Lajost ismeri és ez az, hogy amit ő a polgároknak vonatkozólag — mint maga elismeri — helytelenül mondott, azzal legkevésbé akarhatta megsérteni épen a polgárokat s épen akkor, amidőn náluk védelmet és oltalmat keresett. —s

Az országos magyar képzőművészeti társulat által a „*műcsarnok*” javára rendezett műsorolás, habár a legszelebb körökben meleg pártolásra talált, eddigi eredménye mégis, tekintettel arra, hogy a művészek által ajándékozott kisorsolódó művek értéke 50,000 forintot meghalad s a kezelési költségek is tetemes összegre emelkedtek, teljesen kielégítőnek nem vétehető. Ennélfogva, nehogy a művészek által tett áldozatok sikertelenek legyenek, a választmány, mint annak idején a közgyűlésnek bejelentette s hírlapilag is közzétette, nem harithatta el a magától a kötelezettséget, hogy a f. évi május hó 1-ére kitűzve volt húzási határidő elhalasztását kéréselje. A nagyméltóságú pénzügyi miniszterium ezt legközelebb engedélyezvén, f. évi június 26-án 32,190. sz. a. kelt leiratával a sorsolás újabb határidejéül f. évi október 24-ét tűzte ki, amely napon a sorsolás hatósági felügyelet mellett okvetlenül meg fog tartatni. Újra és melegen ajánljuk tehát ez ügyet a közönség pártfogásába. A részvétlő ösztönzéseül szolgálhat a nyerelemény esélyén kívül azon tudat, hogy csekély áldozattal a hazai művészet jövőjének mondhatni

TÁRCA.

Balassa Bálint.

— Irodalomtörténeti elbeszélés. —
(Folytatás.)

— De mond csak Bálint, mily csodás talizmánal bírsz te, hogy a mai pénzűk világban ennyi aranyat össze tudsz szerezni? Kérlek taníts meg a takarékoság nagy mesterségére; pár-évig késsz leszek lemondani az udvarról s iskolába járni, hogy majdan kincsekkel terhelt hajómmal ismét kiküthessék a bécsi hercegnők palotái előtt. Bálint szelét papirt vont elé.

— Kedves nagybátyám! Atyám megvizsgálta az örökösödési osztályt s ugy találta, hogy tudván kívül Andor bátyánkat ezerkétszáz forinttal megörövidített; ime itt a kötvény. Az összeget bármikor behajthatja.

— Nagy Jupiter! Minő csodák történnek a nap alatt! En, aki eddig mindig az adósok szerény szerepét játszottam, egyszerre hitelezővé váltam, ez pompás! A bécsi hercegnők halálra nevetik magukat e tréfán, ha meghallják.

— Andor báró elhallgatott. Fűtörészve sétált a szobában. Bármily léha és könnyelmű volt is, mégis belátta, hogy ily nagylelkűség ok nélkül nem történhetik, azért, mint udvarias sima ember, maga akarta szőnyegre hozni az ügyet.

— Te valóban nagy, kimondhatatlan sziveséget tettél velem; szólj Bálint, mivel viszonzozzam? Az udvarnál ajánljalak? Valami fontos ügyed, kérelmed lenne? Szólj; én mindenre kész vagyok.

— Igen egyszerű, nagybátyám; írásbeli beleegyezést kérem házassági kötésemből.

— Ah ez derék! Te nősilni akarsz? Okosan teszed. Addig kell útni a vasat, míg tüzes: no de

biztosítására szolgáló intézmény létrejötté hathatósan előmozdították. Együttal bátrak vagyunk azon tisztelt műpartolókat, kik a megtartott sorsjegyek árát még ki nem fizették, tiszteletteljesen felkérni, hogy az illető összegget legkésőbb f. évi július hó 31-ig beküldeni sziveskedjenek. Ha netán eme sorsjegyek egészben meg nem tartatnának, kérjük azokat is e napig okvetlenül visszaküldeni, hogy azokkal másfelé rendelkezhesünk. Végül még megjegyzendők vejük, hogy a 300 nyerelemény végleges jegyzéke a társulat titkári hivatalánál megtekinthető. Budapest. 1875. júl. 10.

Az orsz. képzőművészeti társulat
igazgató-választmánya.

Vegyések.

— Vilmos, német császár ő Felsege 15-én délután érkezett Ischiba királyunk és királynéuk ő Felsegei látogatására s egy napi ott-idezés után — mint távirati tudósítások jelentik — 16-án távozott.

— A vallás-s közokt. miniszter 1094. sz. a. a műemlékek, különösen a templomok stilszerű restaurációja iránt valamennyi r. k. érsekhez és püspökhöz kibocsátott rendeletében az illetéket felkéri, hogy saját egyház-megtartására és amennyiben lehetséges azok restaurációjára gondot fordítani méltóztatassanak. Együttal különös figyelmükre ajánlja a stilszerűség tudomány és művészi szempontjait s a hazai művészek és iparosok foglalkoztatásának nagyfontosságú ügyét.

— A vallás-s közokt. miniszter e hó 3-án 1056. eln. sz. a. felhívást intézett a budapesti ipar-s keresked. kamarák, melyben — a felső-, közép- és elemi iskolákban s tanítóképződekben s a tornatanítással használatban levő taneszközök jegyzékének közlése mellett — kéri a kamarát, hogy tüzetesen körvizsgáljon elaterjesztésben tájékozza a minisztert aziránt, a jegyzékben foglalt eszközök közül melyek azok, melyeket a hazai ipar előállításni képes s nevezze meg azon gyárakat és iparosokat, kik egyik vagy másik cikk előállításával foglalkoznak jelölje meg azokat munkájuk érdeme szerent s közölje az előállítási árakat; továbbá mondjon véleményt arról is, hogy azon cikkek közül, melyeknek előállításával iparosaink még nem foglalkoznak, melyeknek termelését lehetne jövőre biztosítani, kikhez kellene e tárgyban fordulni s mily eszközök által lehetne ezen cikkek termelését mozgatni hozni, fejlesztését és életképességét biztosítani — mert, nyomd a miniszter ur, a hazai ipar fejlesztése egyike levén a legfontosabb nemzetgazdasági létkérdéseknek részéről, amennyiben hatásköre engedi, minden erővel oda törekszik, „hogy a hazai ipar bizassék meg mindazon termelés előállításával, melyre már képes s hogy buzdítottassék azon cikkek előállítására, melyekkel még nem foglalkozott. de amelyeknek termelési előfeltételeit bírja.”

— A m. kir. igazságügyminiszter f. évi június hó 28-án 1133. sz. a. kelt rendeletében speciaálja azon állami értékpapirokat, melyek közgyűzők részéről letendő államkötvény-ővadékat elfogadtatnak. Ide tartoznak: a földteremtésitési-, az 1868. évi magy. vasuti kölcsön, szőlőültetési-, államkötvények, 1870. évi m. nyerelemény-sorsjegyek, a görögri vasút záloglevelei, a 30 millió kölcsön-, az 54 millió államkölcsön-kötvények, az 1873. évi 6% kincstári-, az 1874. évi 2-od kib. 6% kincstári utaltványok, az Irány-és maradvány-földkekre vonatkozó jelzálogos urberri kötvények, a kincstár kamatozó pénztárjegyei, a keleti vasut s általában az állami kamatbiztosítást élvező vasutak elsőbbségi kötvényei és egyelőre — csak a m. földh. lntézet és kibirtokosok hitelintézetének záloglevelei.

— A belügyminiszter a himlőoltó-anyag beszerzése iránt a törvényhatóságokhoz intézett rendeletében mindan-

én nem leszek zsarnok, tulszigoru és érkevény előitéletek iránt, ha szinte randon alól választottál is; mert belátom, mily fehér hollók hazánkban a báró kisasszonyok; de azt kikötöm, hogy leendő unokahogom szép, csinos és bájoló legyen — mit oly eszményi költő finom izlésétől meg is várhatok.

— A bájoló tündér — Dobó Krisztina.

— Krisztina! Ej! Ez egy kissé esiklandós, veszedelmes: no de én nem vagyok sem rajongó, sem előitéletes; hát lehet a szíved feleselní? Maguk a görög istenségek is nem saját családikaiból házassodtak-e esupa testvér és rokon között? Sőt a nagy Jupiter még tulajdon édes leányára is kéjsóvár szemeket vetett. Te Apolló fia vagy, ereidben istenek vére pezseg; ki kárhoztatna érte, hogy a szép vesta-szüzet elbájoltad? Krisztina valóban remek teremtés t s te irigylésre méltó férfi vagy. Esküvő után mutasd be Bécsben. Krisztina ragyogó szemei el fogják kápráztatni az egész udvart s a szépnék könnyen megbocsátják a ballépést és akkor ha a szentek szentjében, a szentséges császári korona fénykörében eltűrik e házasságot, ugy föl vagy oldva örökre minden lelkiismereti furdalástól és büntetéstől ezen és a másik világon.

— Aláírja tehát nagybátyám a beleegyezési oklevelet? — kérde Bálint.

— Ezer örömmel! Krisztina hugom iránt nem is lehetnék udvariatlan. Valóban szegyelem kell, hogy e csekélységért így megvesztégettel s kész lennék visszatadni a kötvényt és erszényt, ha e percben oly ördögönsen nem volna pénzre szükségem. Am de ez csak adósság, majd visszafizetem mához egy évre a Balassák leendő örökösének a keresztelőjén.

A könnyelmű épen olyan mint a pénz, melyet elfelsérel: pénzzel nagy, kicső cselekedeteket lehet véghezvinni, de épen oly sok, gonosz célra

nek, ki valamely tehén természetes himlőözését a hatóságok rögön akként jelenti, hogy ezen állathó himlőnyirk szedhető legyen, az államkincstárból utaltványozandó 5 (öt) frtyi díjazásban való részvételét biztosít.

A belügyminiszter utasította a törvényhatóságokat, hogy a bányatörvények büntető határozatainak végrehajtása a bányatörvények 231. §-a alapján első sorban közgazdasági uton levén fogantatandó. — illethez közegyeknek hagyják meg, miszerent az erszében hozzájuk érkezett megkereséseknek eleget tegyenek.

— A u. k. belügyminiszter e hó 1-én kelt póten-deletében a gyógyszer-anyag- és mérég-áruikkak eladását illethez megjegyzi, hogy a tápszerkeül szolgáló készítmények, továbbá oly gyógyszerek és készítmények, melyekről kimutatatik, hogy azoknak tartása s eladása a velünk viszonyosságban levő államokban megengedett, vagy amelyek az illethez hatóságán bemutatattván, azoknak aralmatlansága szakértői vizsgálat alapján kiderült, beállítás alá nem esnek.

— A 18-án tartott választásnál városi t. h. bizottsági tagokul megválasztattak a II. negyed részéről: Répiszký József, az I. negyedéről: Bellagh Samuel, Magócsy János, Régen Antal, Répiszký Mihály, Papp Sándor, Timkó József (a szervezetek legnagyobb számával) és Zemányi Rezső.

— A felállítandó közjegyzői kamarák egyikének székhelyéül Kassa sz. kir. városa van az azok számát, székhelyeit s kerületeit megállapító min. körrendeletben kijelölve.

— A fővárosi (budai) árvízkarosultak javára szerkesztőségnek utján eddig 471 frt. küldetett át a főváros főpolgármesterének. Ráth Károly ur ő mlgának. A köszönet érte a nemes adakozókat illeti.

— A nemzeti színház tagjaiból alakult szüntársulat esőtörtöki előadása a helybeli tüzőltóegyletnek 101 frt 9 krt jövedelmezett.

— Nemzeti színházunk derek tagjainak, kik itt-idezésük ideje alatt a jótékonyágról sem feledkezének meg, szíves „Istenhozzád”-ot mondk. A művelzet, melyet a színházat látogató közönségnek szereztek; az öröm, melyet körükben számosan élveztek, mindenesetre maradandó emléket állít részükre keblünkben. Engedje az ég, hogy élőkön a kitűnő Sz.-né Prielle Kornéliával, a nemzeti színháznak, a művészetnek javára sokáig éljenek!

— A helybeli elemi fi.-iskolák igazgatóját, Schaller Ernőt, sulyos veszettség érte. Atyja dr. Schaller János meghalt e hó 10-én, Rozsnyón. Béke hamvaira!

— A nagy-kaszinó e hó 4-én tartott közgyűlésére vonatkozólag illethez helyről a következő felvilágosítást tettük: Dióssy István ur nem pénz-tárnokká, hanem a kaszinó igazgatójává választott meg. A leltározás pedig már megtörténvén, annak eredménye az elnök részéről ugyanezen közgyűlésen bejelentett. Kérjük t. e. olvasóinkat, lapunk multkori közleményét ez értelemben kiigazítva vegyék tudomásul.

— A lapunknál a bukovinai magyar iskolák fölségelésére befolyt és általunk 115 frtra kiegészített összeget a mai kelet alatt küldtük el a belügyminiszter ő mlgának, hogy azt rendeltetése helyére juttatni kegyeskedjék.

is fölhasználható. Andor báró fölületes, derült kedélyében most még nagyobb áldozatot is megiet volna s örült, hogy az örökösen korholt, tékozó nagybácsi most az egyszer komoly lovagias emberül is bemutathatja magát.

Hátra volt a legnehezebb föladat: a fősvény, a szivtelen Dobó Ferenc.

Ezzel nem sokat kellett beszélni, hanem alkudni; „pénzért mindent, szép szóért semmit” — ez volt jelszava. Csak az ár nagysága képezhetta a főkérdést.

Régi magyar szójárás: „eladó” leányok, mert midőn őseink a hazába jöttek, drága kincsért vették meg a szülőktől leendő fölségüket. Minél kedvesebb volt a választott máta, annál nagyobb értékre becsülték. Mennyivel szebb volt ez, mint polgárosult korunkban, midőn a viruló leánnyal még tetemes vagyont is adnak, hogy a nál inkább megvegye valaki.

Bálint már megvívott a titárral; ledöntötte a gránit bálványokat szive laniáraért; most a telhetetlen fősvényt kellett lekenyereznie.

Balassa magához kéréte Dobó Ferenc urat. A fősvény sejté, hogy valami van készülőben. Elhatározta, hogy résen leend s kizsákmányolja a helyzetet.

Bálint karonfogva sétált be vele a családi kincstárba. Telve vala ez mindazon kincsekkel, melyeket a Balassák századoktól összehalmoztak s a család gazdagságáról, műbléséről s nagy befolyásáról tanuskodtak: sőt Dobó István is biztonság okáért ez erősségbe helyezte el mindazon szakmányolt kincset, melyeket véres verítékkel s nehéz diadalok árán csak ki a haza ellenétől.

Volt itt többek közt egy régi hun kard topáz-, ametiszt- és korál-markolattal, állítólag még Csabé, Atilla kedvenc fiaé; mellette látható Lehel óriás kurtje, melylyel népeket rémített a honfog-

— *Furcsa bogár* a következetlenség! Igy kiált fel lapja utolsó számban Timkó ur és sejtene engedi, hogy a furcsa bogár az ő, már t. i. a Timkó ur, visiói szerént lapunkban kísértget... Különös phantasmagoriájának kell lenni az igaz! hogy általa *bogarak* jelentkeznek előtte. Hagyján! Mégis — nehogy látomásai másokra is elragadjának szükségessé kimondanunk, hogy annak, ki mások szeméből a szálkát kívenni akarja, nem szabad a magáéban a gerendát láttatni — különben charlatánnak és nem szemorvosnak fogják tartani. Medice! cura te-ipsium. Timkó ur okoskodása következő: mert Klekner Alajos Timkóval polemizált s politikai lap szerkesztését községi tanítónak Timkó ur ellenében „megengedhetőnek” nem vélt; (pedig nem is erről volt szó, hanem arról, hogy míg akad. tanárnak azt a törvény nem tiltja, a felesleges batóság beleegyezése nélkül eltűnjön a községi tanító uraknak — no de Timkó urnál az ily elferdítés megjárja!) és mert Klekner a. most a Timkó ur megtámadása ellen védi az egyéni szabadságot: politikai meggyőződésünknek ártatlan, bár feltűnő módon való kijelentésére s egy vagy más párt iránti szolgálatságra magának a választásnapján: argal — mondja ergo helyett Hamlet sírásója — argal Klekner A. következetlen. De már annak, aki így következtet, mint Timko ur, *okvetlenül megbocsátandó* ha — nem tudván mi a következetesség — más ellen a következetlenség vádjával hadonáz, minthogy ez neki *be nem számítható!* Egyet — kérem — jegyezzen meg édes Timkó ur magának, azt t. i. hogy míg polit. lapnak szerkesztése nem *polgári kötelesség*, a választási jog gyakorlása *polgári kötelesség* is. Már pedig a polgári kötelesség betöltése — ha szinte másnak, egy vagy más pártnak hátrányára válnék is, — nem foglalhat jogserelmet magában és ha még oly ünnepélyes előkészülettel, meg oly — magában ártatlan — feltűnéssel foganatossitnak is: józanul, pártszennedély nélkül, sem a szülők, sem más megítélésre nem bírhat, — mint nem ütökött meg senki pártunkból a baloldali tanító urak demonstrációiban, kiknek neveik nem egy falragaszon kérkedtek. Aki az egyéni belátás és eljárás szabadságát érezben gyanúsítani törekszik, az legyen büki — nyíltan kimondjuk — előttünk az *obscuransoknak* nem a szelid, de vad fajtájához tartozik.

— *Hiteles forrásból* vett értesülés szerént Fedák József ur, ki széles körben ismeretes, a mult hét folytatás az itteni postaigazgatóság részéről tartott vizsgálatnál postakezelőül képesítettnek találtatott.

— *Korról* e hó 9-éről írják lapunknak, hogy az (akkor itt dühöngött) vihar azon tájon is átvonult. Irtóztató dörgéssel és villámlással jött és jégesőt árasztott a vidékre. A kár tetemes. — Eggyutt tudósítottak, hogy az aratás ott már megkezdett.

— *Spolyi Arnold*, besztercebányai püspök, minden alkalommal megmutatja, mennyire lelkesül a közjólét iránt. Legújában — írja a „F. L.” —

alás nagy munkájában; gömbölyű gyöngyházzal kirakott pajzs — villogó vörös granat keresztel, melyet Bouillon Gottfried ajándékozott Könyves-Kálmánnak s Magyarország védaszonnyának tömör aranyból metszett féllábnyi szobra, melyet Henrik császár küldött emlékül vejenek, a boldogtalan Salamonnak; egy pár megbecsülhetlen értékű arany billikom, melyeket III. Béla hozott magával a byzanci udvarból; egy szinehagyott, bíbor-szergélyű, zoldselyem palást, melylyel IV. Béla a törhetlen lelkű, nagy király ékesíté föl vitéz nádorát, Balassát; egy gyász-fátyol szent Margit hercegnőtől; melyet a baldokló utolsó Árpád akjai érintettek.

Majd a Róbert Károly napolyi kincstarából szedett régiségek tüntek elé s a szerencsétlen Zách Felician elefantoson-nyelű, borzasztó bárdja, melylyel Erzsébet királyné ujjait levágta: nagy Lajosnak a mária-zelli templomban ma is szemlélhető aranydrágaságának hasonmái; egy természetes nagyságú fehérilliom — ragyogó opal-kövekből összefoglalva; egy nagyszerű trónszöveg drága kövekkel elhíntve, melyet a monda szerént leányai: Katalin, Mária és Hedvig himeztek s öntudatlanul, de látnoki kézzel, mint a párkák, saját sorsukat és jövőjüket jegyezték oda: Katalin fehér gyöngyökkel menynei szüzségét, Mária az égő granatokkal jelzé, hogy élte vérel, vértanusággal lesz tele, Hedvig ragyogó gyémántok- és smaragdokból palma-lombot, jövendő diosögeinek jóslatos képét, alkotja; távolabb Zsigmond császár és király sarkányrendje csillogott, melyet egy Balassa is viselt; Hunyady Jánosnak csillagkeresztje, Calixt pápának ajándéka; Mátyásnak finom festményekkel díszített, arany-kapcsos, bársony-kötésű könyve — János Pannonius verseivel; Corvin János bosznjak koronája ezüst ágazatokkal s dionyi, égszín zaphir gombokkal s végül II. Lajos sisakja, melyet a mohácsi vész napján viselt.

(Folytatása következik.)

a háziipar terjesztése céljából saját püspöki lakában két termel bocsátott Drihály Emil főgymnasiun tanár rendelkezésére, hol ő a faipar több ágában ad oktatást a szegény napzsámosok és földművelők gyermekeinek. Alig kezdte meg a tanítást, tömegesen jelentkeztek felntöttek és gyermekek annyira, hogy az iskolának már 46 tanulója van, kik hetenként kétszer össze gyűlvén, a rajzban, mintázásban és faragásban nyerneket oktatás. A felvidéken, hol oly sokáig tart a tél, elég ideje van a gazdának más foglalkozásra is, de a keresetétől megfosztott napzsámosra nézve valóságos jótétemény ez ipar felkarolása és terjesztése; miért is óhajtanál, hogy e nemes pelda minél több követőre találjon.

— *Budapest főváros* 15-iki közgyűlésén elfogadott azon indítvány, hogy oly képviselő, ki 8-szor egymásután a szabizottmányban meg nem jelenik, a szabizottmányból kiléptetnek tekintendő.

— *A vám- és keresk. szerződés* ügyében megindított tárgyalásokban kis szünet állott be, mely alatt mindkét részről új anyag gyűjtetik.

— *A nemzetközi gabonavásár* látogatónak a dunagőzhajózási társulat 33 1/2%-os menetszállítást engedélyez.

— *Lendvay Márton* e hó 12-én meghalt Balaton-Füreden. Temetése 14-én történt Budapesten. Ez alkalommal az itt Kassán időző pályatársak díszes korszort tétettek koporsójára. A nemzeti színházat halálában jelentékenyebb veszteség érte. Béke hamvainak!

— A legf. ítélőszéknek az ügyvédi rendtartás tárgyában hozott nevezetesebb döntvényei szerént az ügyvédi kamarai lajstromokba föl nem vehetők: bírák, végrehajtók, polgármesterek városi tanácsosok, árvászeki ülnökök, megyei elvtárnokok, községi jegyzők, lelkészek, bárha ügyvédi diplomát fel is mutathatnak. A váltóügyvédi oklevél hiánya akadályt nem képez. Törvényeszi irások, vagy telexkönyvvezetők föl nem vehetők az ügyvédjelöltek sorába.

— *Az angol aisztokratia* és a kereskedelem. Argyll herceg fia, lord Campbell Valther, mint üzlettárs a Hellbert-Vagg- and Comp.-féle tőzsdéalkusz-céghez lépett s a firma lesz ezentúl: Hellbert-Vagg and Campbell. Argyll herceg másik fia egy gabnakereskedés üzlettársa; egy harmadik fia ügyvédszóra készül; legidősb fia pedig, ki marquis of Lorne név alatt ismeretes, férje Lady hercegnőnek, Victoria királynő leányának. („K. N.”)

— *Az egyiptomi kédvise* elrendelte, hogy f. évi szeptembertől kezdve a Gergely-féle naptár használandó.

— *Acél-inggallérok*. New-Yorkban nem rég egy gyár keletkezett, melyben acél-inggallérokot gyártanak. E gallérok főhehére vannak zománcozva és rendkívül tartósak. Egy darab ára egy dollár. Ha e gallérokok valami baj esik, nem a mosónéhoz, vagy a varronéhoz, hanem a lakatoshoz küldendő kikijavítás végett.

— *A fővárosi árvizkárosultak* javára adakoztak: Szentimrey L. 1 frt, Szlez I. 1 frt, Major I. 2 frt, Glósz E. 1 frt, Demeter 1 frt, Eder O. 1 frt, Benzúr G. 2 frt, Tóth J. 1 frt, Widder 1 frt, dr. Werner R. 2 frt, Béki S. 1 frt, Glevitzky S. 1 frt, Loós J. 1 frt, Novelly J. 3 frt, Naményi Gy. 1 frt, Korányi K. 1 frt, Géczy Gy. 1 frt, Bartalos 1 frt, Fülöp 1 frt, Naményi I. 1 frt, Kyka F. 2 frt, Schmidt K. 1 frt, Komor 1 frt, dr. Glück L. 1 frt, Zsilinszky E. 1 frt, Lahner 1 frt, Krenosz J. 2 frt, Widder M. 2 frt, Neuwirth Gy. 1 frt, Pelczér S. 1 frt, Hreblyak K. 1 frt, Békefy S. 1 frt, dr. Weitzenbreyer 1 frt, Zboray T. 1 frt, Bolkay V. 1 frt, dr. Szele A. 1 frt, Tomka 1 frt. A multkori 100 frtnyi összeggel együtt 145 frt. (Folytatjuk.)

Egyletek és Társulatok.

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat igazgató-választmányának határozata folytán bátor vagyok a társulatnak oly helyen lakó t. vidéki tagjait, hol ügynökök nem léteznek, tiszteletteljesen értesíteni, hogy f. évi július hó 15-től kezdve a tagjelvényeket, egy mint mult évben történt, utánvételt mellett fognak szétküldeni. A jelen évi tagjelvényeket képezik:

1. Egy nagyobb, faldiszitványra is alkalmas rézmetszet Rubensnek „S. Ildefonso” című oltárképe után.
2. Egy 4 rézmetszetű álló album.
3. A kizárólag a tagok között rendezett első műsorolás nyerevényjegye. A kisorsolások művek összes értéke 5810 ft. a nyerevények száma 115.
4. A társulati kiállításokra szóló családi belépti ingyenyjegyek.

Azon tisztelt tagok, kik a tagjelvényeket átvételéről netalán más uton kívánának intézkedni, sziveskedjenek erről alulírottat idejében értesíteni, nehogy a csomagolás és elküldés által a társulatnak szükséges telen költség okoztassék.

Telcgy Károly,
mint az Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat titkára.

Irodalom.

„Uj Idők” című, Benecde Aladár által gondosan szerkesztett hetilap (dívet-tárcával) 27-ik száma a következő gárdag tartalommal jelent meg az új felev elején: „Aristoteles egy tétele”, T. S.-tól: „Emlékeimből” (eredeti költemény), Tóth Endrétől: „A nóták titka” (eredeti elbesz-

lés). A bonyi Lajostól: „Hitelezők mint házasságszerzők” (Sacher-Masoch elbeszélése); „A szerence választottjai” (Linda u Pál rajza), Lith vay Viktóriától: „Jégvirhar a Svábhegyen”, Jókai Mórtól; irodalmi, társadalmi és művészi hírek. A horiték on: Hymen, sakkalány, sakkfeladvány, betű-képtályn (mindenik hármas jutalommal a megfőt előfizető számar); szikrák: a szerkesztő nyílt válasza; megyesek. — E csinos lap előfizetési ára negydeve 2 frt 50 kr., félve 5 frt; ki félve egyszerre előfizet, az még egy (1 frt értékű) érdekes olvasmányú könyvet is kap. — Szerkesztő és kiadó hivatala: Budapest, Kristóf-tér, 2. szám, III. emelet, 10. ajtó.

Beküldetett szerkesztőségünkhez „Az új mérték.” Utmutató a métermértékek könnyű elsajátítására és vezérfonal azoknak használatánál a közelében. Huszonhárom átváltoztató és negyven ármutató táblával. Minden ádas-vevéssel foglalkozó részére készítette Mikes Gyula mérnök. Ara 40 kr. Kassán, Werfer Károly akad. könyvnyomdájában. — E mű, amellet, hogy a métermértékeket és a velük való bánást az olvasóval a legkönyvebben s minden elméleti fejtegetések nélkül, de még sem felesletesen ismerteti meg, — röviden mindent magában foglal, mint a különböző rendű és rangú közönségnek e tárgyban általában tudni kell, a mindennapi életre nézve pedig ármutató táblával nélkülözhetetlen segédkönyv. A táblák a legpontosabban vannak számítva és hibától mentek. Olvasóink figyelmébe ajánljuk!

Művészet.

Az „A pollé” című zeneműfolyóirat legújabb (7-ik) számának tartalma: I. Rienzi, Wagner Richard hasonomú operája kedvelt dallamaiból szerkesztette Wachtel Aurél. 2. Regi jó idők, tipogópokla Nagy Bélától. 3. Rajta utánam, kánon, zongorára négy kézre Feigler Géztől. 4. Egy lengyel és egy német dal Jubasz Aladartól. — A hortékon: a zene a kereszténység előtt Wachtel Auréltól. — Vegyes. — Zeneműgyűjtemény. — A lap négy évi fenállta eléggé tanusodik annak életrevalóságáról: egy beltartalom, melynek értékeről legelő művészeknek közreműködése keszekedik, mint a lap rendkívül olcsó ára (éven át megelendő mintegy 200 oldal zenemű ára 6 frt, félvi folyamán 3 frt.) egyaránt ajánlják e nálunk egyetlen komoly törekvésű s zeneművészeinkre nézve a jelen műarasi viszonyok között nélkülözhetetlen zenemű folyóiratot.

A lap szerkesztője Fellegi Victor a jelen félve a többi között következő megelendő zeneműveket tűz ki: Doppler Károly szöveg nélküli dalat, Bihari három híres nótáját: I. Mikor pénze elfogyott. II. Primitális nótá s III. Fris magyar ciműeket: továbbá Pa Szász régi híres zeneszünk andsolgót, végre a híres Martinovits indultól Wachtel Aurél ártáiraiban. Salon darabokból Bakody-től egy nagyobb eredeti magyar ábrándot, melyet e jó nevű művésznök hangversenyében mindig nagy tetszés mellet szokott játszani; továbbá Beliczay-tól még egy vagy két albumlapot, Feigler Vietortól egy harmadik laprompu-t stb. — Az operette irodalomból Perichole negyest; popourrit az oroszlan ébredése című új operettel stb. A tánczenéből a többi hozott Nagy Béla Nefelets keringőt, Ha-ha-ha polkáját, Hölz keringőt „A király monda”, című operette dallamaiból, s Búky-nek egy igen sikerült újabb keringőt. — A népdal terén a jelen félvi folyamamb nemcsak a legújabb és legzsebb népdalokkal pl. Maros nye folyik esdesen. Ez a kis lány még a ktra. Huzzad csak, huzzad csak. Csak egy szép lány van e világon stb. stb. egy fő előfizetőnek kedveskedés, de e népdalokat legelő népdal ártírnök Albrauy Kornel feldolgozásában fogja közölni. Thern Károlytól is fog legközelebb közölni egy érdekes szerzeményt. Végül Mosonyi Mihály e feledhetlen művésznök hátrahagyott műveiből eddig kiadatlan „a Pasirta” című gyönyörű ferfi kottá soprán soloval, melyet édes előtt a budapesti dalkör közreműködésével a feledhetlen Pauline Markovits ilka egy hangversenyben a redoute-ban a legzajosabb tetszés mellet énekel. Sőt még a mindinkább kedvelté vált nemzeti hangszereinkre, a cimbalomra is hozand az Apollo zeneműveket Allaga Géza népdal-írónk, a nemzeti színház gondokassa- és cimbalmosától, s ezek lesznek az első, cimbalomra nyomtatásban megjelent zeneművek. Mindezt csak nagyjából soroltuk elé, mert az Apollóban félven át legalább is 40—50 új mű lát napvilágot. Ajáljuk tehát ezen hazagpító vállalatot egy zongorára, mint az éneklő közönség figyelmébe. A lap kiadó-hivatala Budán, iskolatca 651. sz. a. van, hol a megrendelések vagy level, vagy utalvány útján tehetők.

Szini szemle.

10-én tartotta Sz.-né Prielle Kornélia jutalomjátékát. E ólra force-darabját, Gauthier Margit-ot szemelte ki, Dumas Sándornak e sok különböző felgóságban és bíralásban részeseül, de késégsberonhatatlanul szivhez-szólo drámáját. A főszerep Prielle Kornéliá kezében és művésze fény-sugarainak hatása folytán mint viasz alakult most — a csak élvezetet, a világ örömeit, fényt, pompát szomjazó — majd a sziv igaz szerelmétl áthatott s a ragakozóssa minden erejével szerelme tárgyához fűződő, szenvedélyes, benső, majd ismét az önmagával, boldogságával küzdő, lemondó s ennek folytán megtörtött, de a viszontlátás reménye, a hit által meg fentartott nőiség esodált alakjává. Nem hisszük, hogy művészelet jobban jellemezhetők, mint ha azt állítjuk, hogy mindez érzelme, e helyzetek az igazi Margit arcát, teltiben, szavain sem tükrözödhettek le jobban mint Prielle-nél elragadtatással szemléltük. A közönség nyílt jelenetekben is tapara tört, de kivált felvonások után zsojosan éljenzte, tapsolta. Minthogy jutalomjátéka volt, két nagy vírágok s-tával is meglepték, melyek a művésznő megjelenésekor hullottak labai elébe. Az egész előadás egyöntetű, öszvegyő volt. Pintér e Duval atyját, Kőrösmezei a Margit kedvesét, Halmi Gastont, Paulay Giray grótot, Pa u-layné a dívatárnót, Prudence-t, Helvey Laura Olimpiát, Kölesy Mari az egyedül szerelmében élő Nichte-t stb. jellemzően, jól alakították. Az estnek ezek is mind esztozanak díosőségében. —

Jul. 11-én. „Két fájdalom” és „Jakab ur” egy dramolet és egy vígjáték. A „Két fájdalomban” Sz.-né Prielle Kornélia és Helvey Laura diadalmasan küzdöttek meg a legnehezebb, a titáni feladattal: t. i. hosszadalmasabb lyre-ömlengést élvezhetővé tenni s megóvni az unalmasságtól. „Jakab ur” élénk pezsgó vígjáték. Halmi Jakab urt valódi virtuozitással adta. A kedély-élenkség csakony pezsgött benne. Folytonos és elpusztíthatlan derűltsége a közönséget felvillanyozta. — Kölesy Mari igen kedves, naiv leányka volt. Paulayné pompás házastros nagynéni. Helvey Laura az érény ösvényén igazodó nőt létehvén jellemző. A műsorrendű szereplők is tetszésben reszesítettek.

Közgazdaság.

— *A keleti marhavész* állásáról f. hó 1-éig terjedő hivatalos jelentések szerint Magyarország, nemkülönböztetve Horvát-Szlavonország területére vészmentes. Vészmentesek az osztrák tartományok is.

— *A Budapestben tartandó nemzetközi gabnavásár* ezidén is az „újvilág”-ban fog megtartatni s a malomipar terményei, valamint gazdasági gépek is kiállíthatók lesznek. Gazdaközösségünk figyelmébe ajánljuk a bizottság lapunk n. számában található, e vásárra vonatkozó értesítését, felhívását.

Szerkesztői mondanivalók.

A szíves levelezőt, ki e hó 16-áról, Forrázó, tudósítással tisztelte meg lapunkat, kérjük, legyen egyes szerkesztőségünkkel becses kiletét tudatni. Névtelen levelek tartalmát közölnünk nem lehet.

Nyílt-tér. *)

Timkó ur el nem maradhatott! Dacára, hogy dr. Moskovics a „K. Z.”-ban kijelentette, mikép a Rohács-féle önmérgezés alkalmával talált üvegese, mely alulirt firmáját tüntette föl, ártatlan szert (salmiak-szeszt) tartalmazott, — Timkó ur mégis azt állítja, mintha a főkapitány részéről állítólag alulirt gyógytáraból kerülült mérget tartalmazott üvegese tétetett volna át corpus delicti gyanánt a kir. ügyészséghez. Erre csak egy Timkó ur képes. En ezt mint hazug állítást ezennel visszaautasítom.

Kassán, 1875. júl. 17.

Hegedűs János.

*) Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Tulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Klekner Alajos.

A hétfőn azaz e hó 12-én adott. „Egyik sir, a másik nevet” (Jeanette qui pleure, Jeanette qui ri) című színmű alapindulatát a „nem mind arany ami fénylik” és a „látászat esal” közmondások igazsága képezi. Irtyák Dunoair és Keranita, fordította Radnoty. Két ifjú nő mindegyikének férje távozik s hirtelen, hogy mindkét férj elveszett. Egyiknek özvegye Vanneau Jeanette, mely gyászt őlt, folyton bisong, de azalatt hálóját kivei újabb férj utáni. Helvey Laura ügyességgel, éllel jászotta ez özvegy szerepét. A másik nő, Rey Jeanette pedig, kit Sz.-né Prielle Kornélia szokott mélyesége-, természetessége- s elragadó kedvességével ábrázolt, — bár szívet végtelen búbanat s epkedés kinozta, folyton vigaszt tanusított, csak hogy férje anyját, a vak Rey asszonyt, kit Paulayné művésze életelenen tükrözött vissza, föl ne rázza azon édes tudathól, hogy fia él s mint kitüntetett férj térénd vissza tengerentúlról. Borel försorvos (Kőrösmezzei) a külszin után itélya ezokból haboz s bár szíve a kedves gyöngéd Laurence-hoz (Kőrösmezzei) vonszta, elfordul a Rey-családtól s a síró Jeanette-hoz szegődik. Később megtudja a valót. Ez megsajnálta vele tett igéretét s ő visszaszámolt ismét Rey családijához. Az erős bizalom is meg van jutalmazva, mert Rey, kinek holtihirét csak költötték mint ezredes valóban visszatért. Az előadás folytatást érdekelte, könnyű menetű, öszvevagy volt. Halmi Bidaut jegyző szerepében, Kazalický mint öreg ígató és Pinter mint öreg szolga mind helyökön voltak. A közönség zajos tetszéanyilvánításokban fejezte ki elismerését.

Jul. 13-án „Georges hercegnő.” Dumas e drámájában egy hülsen férjet mutat be, kiért hű neje rajong és átéli a féltékenység emésztő kínait mind. Prielle Kornélia e hős nő szokott virtuozitásával személyítette. Az ő művészi előadása azért oly hódító és elragadó, mert valódi lélektani tanulmánytal hat be szerepeibe, bámulatos aléti erejével szerezte, míg szívből fakadó mély érzelme az élet ingerével s melegevel árasztja el azokat. Ha a kaméliás hölgy-, vagy a Sphinxben nem láttuk volna, azt mondanánk: ez bravourszerepe. Különbözik a hanyféle alakban látjuk, annyiszor hiszünk azt, mert művésze a leggyarabó szerepet is nagy-szerűvé tudja átvárasztolni. Halmi, Kőrösmezzei, Paulayné, Helvey Laura, Pinter stb. által szintén jól voltak képviselve a mellékszerepek.

A bérleti cychs befejezésül művészeink 14-én három igen mulatató vígjátékot adtak. Achard „az asszony ingatag”

című vígjátékában Helvey Laura Brassienne Klára és Sz.-né Prielle Kornélia D'Arthenay Luiza szerepében remekeltek. Pinter igen komikusan alakította Bonneville-t, a jegyzőt s ellenzéki képviselőt. Paulayné, Kölesy Mari és Pinter Karikával együtt a másik darabban a „Tavaszzal” címűben tüntek ki. A két ellentétes szerelem pár nagyszerű illusztrációjaul szolgált hogy a „virágnak megillatni nem lehet” stb. Kölesy Mari naivságot, könnyűségét, élénk, kedves játékát nagy tapsal ismerte el az igen kedélyesre hangolt közönség. Harmadik darabul: „Egy eszebe thea” hozott színe. Sz.-né Prielle Kornélia igazán bámulandó ügyességgel használta föl Camouffletnek (Halmi) ki nagyszerűen játszott, véletlen éji látogatását, hogy férjét Villeden barát (Kőrösmezzei), ki hasonlóképen igen jól szerepelt, megismertesse egy kicsit a féltékenységgel. Roppant komikus helyzetek fejlődtek, melyeket a művészek igen előnyösen s mulattatólag zsákmányoltak ki. Az est igen kedélyes volt s mindenestre becses emléket hagy maga után hátra. Közönségünk nem farkadott az igazán megérdemelt taps- és ki-hívásokban.

Vendégművészeink az előadások esetét elyusztát még egy jótékony célu előadással töltökt meg. Előadásra Dnmasnak „Alfonz ur” című vígjátékát tűzték ki. Örméll megjezzük itt föl, hogy — a júl. 15-iki este a füzöltségnek 101 frt. és 9 krt jövedelmezett. A darabot illetőleg Sz.-né Prielle Kornélia volt az előadás fenyontja. Művésze, játeka, anyai mély érzelme, a bánatos tudatnak, hogy, nemes jellemű férje iránt tetteöknek lennie kellett, hatása, melyet hangja, férje iránti magavisélete, minden mozdulata remekül tükrözötték vissza, mind nagyszerűek voltak. Megvetését is azon férfi iránt, ki szíve legbeesebb kineését meglapta, nemesen tüntette fel szerepe egyes jeleneteiben. Múltó helyet foglalt el oldala mellett Paulayné, ki művészetében az özvegy vendéglőné komikus szerepében mindenesetre verszenyett Prielle Kornéliával s igen néhez lett volna elhatározni melyiknek lenne odaitélt Eris almája — oly nagyszerűen játszott egyik is másik is a maga nemében. A férfiak is, Kőrösmezzei, a nemes nagylelkű tengerész és Halmi. Alfonz ur, teljes elismerést érdemlő elődották meg feladatukat. A kis Gyöngyösi-leány szintén nagy tetszést aratott.

H I R D E T É S E K.

2069.
p. 1875.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bíró a váltóvégrehajtások tárgyában kiadott miniszteri utasítás 46. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a szikszói kir. járásbírószék f. évi 2069. sz. végzése által Adler Simon enesi lakos ellen Weinberger Mór, 2400 frt követelése végett elrendelt biztosítási végrehajtás folytán bíróilag le- és több hitelező által felülfogalt 6690 frtra beosült gazdasági felszerelvények- és szarvasmarhából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók, minek a hely színén, vagyis Encs községében leendő eszközöslésre határidőül 1875. évi júl. hó 28-ik napjának d. e. 9 órája tűzött ki, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel bívatnak meg, hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen a váltóvégrehajtások tárgyában kiadott miniszteri utasítás 50. §. szerént szükség esetében becsáron alul is eladásti fognak.

Kelt Szikszón, a kir. járásbírószéknél 1875. évi június 25.

Raisz,

66 9—3 kir. aljárásbíró.

Epen most jelent meg magyar fordítása a hírneves, igen tanulságos könyvnek: 44 13—20
Az önmegóvás,
tanácsadó minden forbeli férfiaknak, Laurentiustól. — Számaltanszorbebizonyult segély és orvoslása (26 éves tapasztalás folytán) a

Gyöngeségi
állapotoknak a finemző tagokban, idegen bajokban sat. mint a rongáló önfertőzés és faji kicsapongások következményének. — Minden könyvarusnál, jelesül Kókai Lajosnál, Károly-utcában. Ara 2 frt 30 kr.
A közönség óvatik bizonyos utazásoktól és majmolásoktól e könyvemre nézve, melyek a közönség elámitása tekintetéből még hirdeteményem szöszterenti leírásáig is terjednek. Azért figyeljen mindenki arra, hogy könyvem eredeti 35. kiadását
Laurentiustól
kaphassa, mely egy 8-adrét 208 lapos kötetet képez
60 bonetani ábrával,
acélla metszve és a szerző névbelégével van pecsételve.
Laurentius tanár.

6637.
p. 1875.

Csödihirdetmény.

A kassai kir. törvényszék mint csödbírószék részéről közhírré tétetik, miszerént a Buzafalván elhalt Timkó György hagyatékához tartozó egyamvagyonot képező tömög ellen a csödület az 1840. XXII. t. c. 5. §-a a) pontja értelmében elrendelvetén, a hitelezők oseejövételére f. 1875. évi szept. 2. 3. 4. napjai tűzettek ki határidőül, perügelőül s ideiglenes tömögöndöknök Fedák Ignác ügyvéd nevezetvén ki.

Felhivatnak tehát mindazok, kik a fentörtintett csödtömög ellen bármilyen jogcímen követeléssel bírnak, miszerént követeléseiket a szükséges okmányokkal támogatva a fent kitétt határidőre ezen kir. törvényszéknel nyujtsák be, mert később beadott követeléseknek többé hely adatni nem fogna.

Kéler József,
elnöki helyettes
Hudák Bertalan,
tszéki h. jegyző.

72 1—3
518.
t. eln.

Pályázat.

A kassai kir. törvényszék területén szervezett szikszói kir. járásbírószéknél egy 500 frt évi fizetés és 100 frt lakbérrel javadalmazott irnokai állomás üresedésbe jöven, arra az igazságügyminiszter ő nagyméltóságának f. évi június hó 28. k. 2198. számú rendelete alapján ezennel pályázat nyujtatik.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtkák, miszerént életkorukat, képességeket és nyelvismeretöket kitüntető hiteles bizonyítványokkal felszerelt, sajátkezűleg írt kérvényeket jelen hirdeteményben a hivatalos lapban harmadik közzétételétől számítandó négy hét alatt a kassai kir. törvényszéki ellenőrséghez nyujtsák be.

Kelt Kassán, 1875. július 3.

Kéler József,
h. törvényszéki elnök.

Árverési hirdetmény.

Folyó évi július 20-án a kassai kir. postahivatalnál nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek különféle tárgyak fognak eladásti, nevezetesen:

1. Utasoktól visszamaradt holmi.
  2. Kocsi-részek, táskák, nyomtatványok, s egyéb leltári és raktári tárgyak.
- Együttal értesítetik a t. c. közönség, miszerént a helybeli postahivatal a Löderer-féle házban f. évi július 22-étől kezdve fog működni.
Kassán, 1875. július 12-én.

73 1
A kir. postaigazgatóság.

Legjobb minőségű gépolajat
(valódi faolaj, repecs-olajjal föl nem cserélendő),
különösen a tekintetes cséplőgéptulajdonos urak részére,
dörzsölt olajfestékeket, ásványvizeket,
a kassai málmalom készítményeit
ajálja a legolcsóbb árak mellett 59 6—6
Szerenesi E. fűszerkereskedése Kassán.

Értesítvény.

Tiszteletteljesen alulirt a t. c. közönséget ezennel értesíteni bátorodik, hogy a cseléd-közvetítő-intézetet, mely eddig a „virág-utca”-ban 10. sz. a. volt, a „forgács-utca”-i 17. sz. a. házába áthelyezvén — megnyitottam.

Mély tisztelettel
Masley Erzsébet,
előbb Lakatoané.

70 2—3
Kassa, 1875. Nyomatott a „Panonia”-kőnyvnyomda és kiadó-részvénytársaságnál.

Haszonbérleti hirdetmény.

Felső-Dobsza község határában levő, mintegy 1000 holdat tevő ingatlan vagyon 1875. október 1-jétől haszonbérte adatik.

A feltételek iránt értekezhetni Kassán, főutca 18. sz. a. alulirt irodájában és Felső-Dobszán Bárczay József tulajdonosnál.

Naményi István,
ügyvéd.

74 1—3
240. sz.
végr.

Árverési hirdetés.

A kassai kir. telegkönyvi törvényszéknek 1875. évi 889. tk. szám alatti végzése folytán alulírott kir. törvényszéki végrehajtó által közhírré tétetik, miszerént Grossmann Anna haraszti lakos felperes részére Kaszimir János haraszti lakos alperes ellen a haraszti 29. és rozsonyi 119. sz. telegjegyzőkönyvben foglalt ingatlan vagyon 1875. évi június 22-ik napjára kitűzött első árverési határnapon el nem adathatván, második árverési határnapul 1875. évi július hó 22-ik napjának d. e. 10 órája a helyszínére. Haraszti község házához azon megjegyzéssel tüzetik ki, hogy a birtok ezen határnapon a kiáltási áron alul is a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.
Kelt Kassán, 1875. évi június hó 23-ik napján.

Tahy Konrád,
kir. tszéki végrehajtó.

Legjobb minőségű vizálló cément
Benzúr eperjesi cémentgyárából, 48 11—20
Mogyoróskán (hanusfalvi posta.)
Kapható:
Kassán **Fleischer és Schirger** uraknál,
„ **Lasz gallner Ágost** urnál,
Eperjesen **Linkesch Samu**
„ **Luchs Ede** „
Iglón **Schmör T. és C.**
Göllniczen **Szentistványi F. J.**
Késmárkon **Demtani Gyula**
Sz.-Váralján **Steller Nándor**
Lócsén **Justus B. G.**
„ **Lányi Gusztáv** „
Rozsnyón **Nehrer Mátyás** „